

DE LA FÀBRICA AL CASINO: EL MÓN OBRER AL POBLENOU

Quadern per a l'alumnat d'educació secundària obligatòria

DE LA FÀBRICA AL CASINO: EL MÓN OBRER AL POBLENOU

Un dels barris on es conjuga millor la modernitat amb el passat industrial és el Poblenou. Passejant pels carrers, les places i els passatges ens és fàcil seguir com seria el dia a dia d'una família obrera des de casa seva fins a la fàbrica, passant pels llocs d'oci, com el Casino, en un barri ple d'infants que treballaven i vivien enmig de xemeneies i fum.

Tot i que podem veure alguns dels monuments que es van construir en aquell moment, n'hi ha d'altres que només podem conèixer gràcies als documents de l'època. I és l'Arxiu Municipal del Districte de Sant Martí el que custodia el patrimoni documental que us ajudarà en la vostra descoberta. Mitjançant dibuixos, fotografies i plànols haureu d'investigar sobre els habitatges que s'hi van construir, les entitats culturals i associatives, les activitats que s'hi feien i la gent que hi vivia.

Us convidem a fer una recerca a partir d'aquests documents i us proposem un itinerari per comprovar i descobrir en directe tot allò que haureu investigat.

Som-hi!

Abans de començar, aquí teniu els edificis que tractarem en el quadern o bé en l'itinerari.

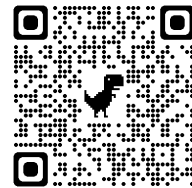
1. Rambla del Poblenou a l'altura del carrer de Fernando Poo	6. Mercat del Poblenou
2. Carrer de Fernando Poo	7. Can Saladrigas
3. Xamfrà del carrer de Fernando Poo amb el carrer del Ferrocarril	8. Cases Saladrigas [carrer de Marià Aguiló]
4. Plaça de Prim	9. Cooperativa Pau i Justícia [cantonada Marià Aguiló amb Lluï]
5. El Taulat	10. Casino L'Aliança

1. Rambla del Poblenou a l'altura del carrer de Fernando Poo	9. [carrer de Marià Aguiló] Cooperativa Pau i Justícia [cantonada Marià Aguiló amb Lluï]
2. Carrer de Fernando Poo	10. Casino L'Aliança
3. Xamfrà del carrer de Fernando Poo amb el carrer del Ferrocarril	
4. Plaça de Prim	
5. El Taulat	
6. Mercat del Poblenou	
7. Can Saladrigas	
8. Cases Saladrigas	

1. COMPARA

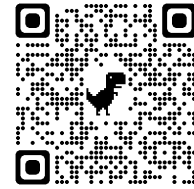
Observa les dues fotografies, compara-les i descriu-les:

2. INVESTIGA

Aquí tens una fotografia aèria. Observa-la i descriu amb les teves paraules com és l'urbanisme d'aquesta zona. Fixa't en la forma de les illes de cases, l'espai interior de les illes, la distribució dels carrers, la presència o no de xamfrans, si hi ha jardins, si hi ha passatges, què passa amb el front marítim, etcètera.

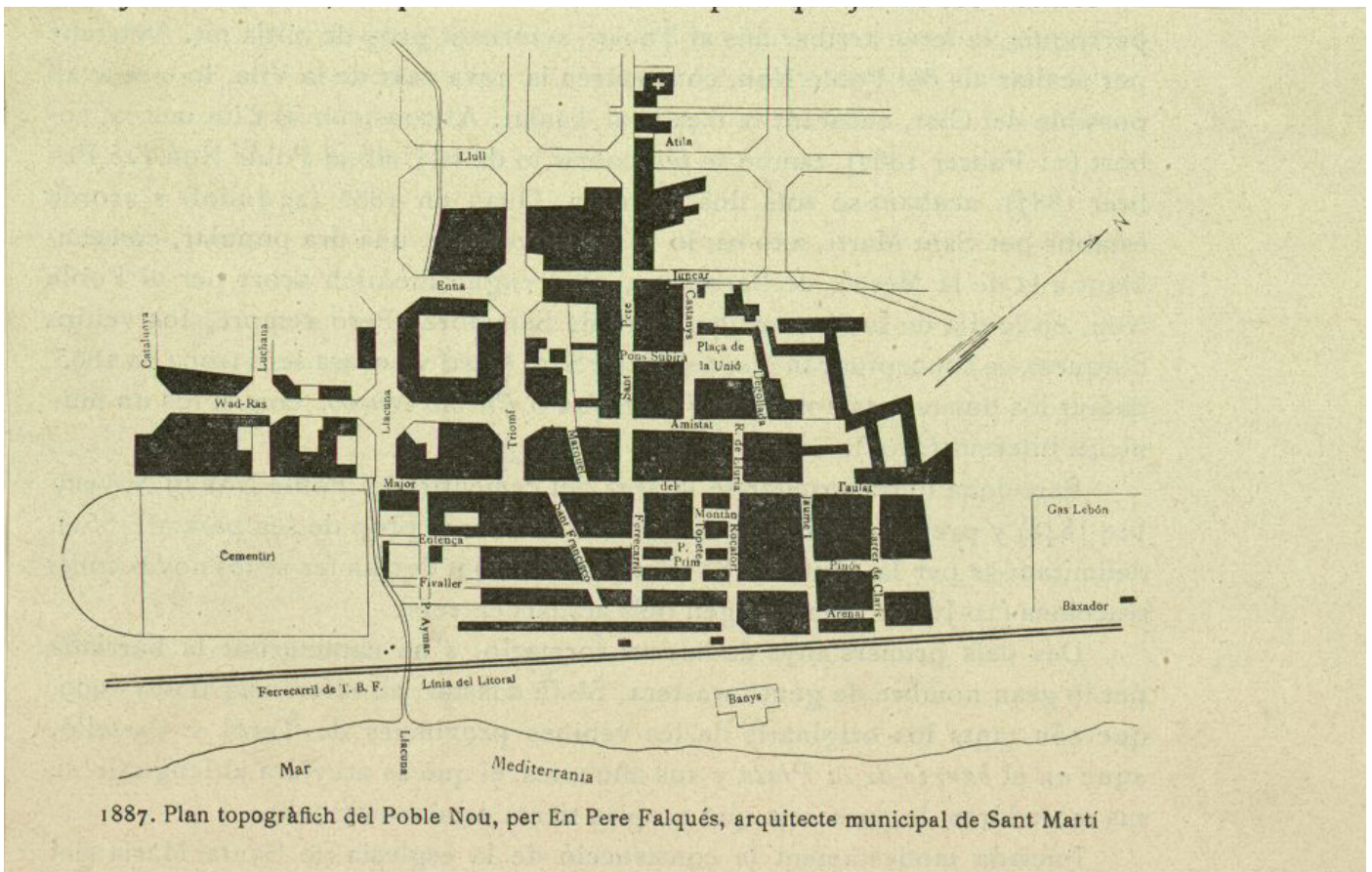

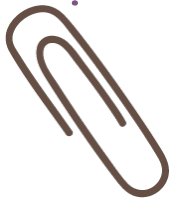
3. RESOL

Observa aquest plànol de Pere Falqués en el qual se sobreposa el projecte d'Ildefons Cerdà amb les edificacions que es van construir.

Assenyalta en el plànol els carrers del nostre recorregut:

carrer d'Entença [Fernando Poo] - carrer del Joncar - carrer del Ferrocarril - carrer de Sant Pere [Marià Aguiló] - carrer Major del Taulat [Taulat] - plaça de Prim - plaça de la Unió - passeig del Triomf [rambla del Poblenou]:

4. CONSULTA

Consulta el plànol i l'alçat de la casa del carrer de Fernando Poo, 33. Descriu les estances d'una de les cases del primer pis:

Comparant-les amb les de casa teva, trobes a faltar alguna habitació?

5. OBSERVA

Observa aquest plànol en el qual se sobreposa el projecte d'Ildelfons Cerdà amb les edificacions que no el van respectar.

La zona corresponent al Poblenou, al voltant del passeig del Triomf, rep un nom especial. Quin és?

Per què va rebre aquest nom? Pots consultar aquests webs si necessites més informació:

6. INVESTIGA

Observa aquesta imatge de la plaça de Prim. Descriu com és la plaça, com són les cases i quin mobiliari urbà hi pots veure.

La gent que vivia al voltant d'aquesta plaça es dedicava a una feina en concret. Saps quina era? Busca la pista en el nom del restaurant que apareix en la fotografia.

7. EMPLENA

Un dels edificis importants del districte és el Mercat del Poblenou.

Llegeix les pàgines 4-6 del document i respon:

Nom del mercat	
Entitat que emet el document	
Any	
Què es demana en el document?	
Materials	

Abans de la construcció del mercat, quina mena de venda es feia en aquesta plaça?
Consulta aquest document.

Sempre s'ha dit que el mercat és un espai femení. Hi estàs d'acord? Raona la teva resposta.

8. DESCOBREIX L'ENIGMA

Analitza el document:

Tipus de document	
Nom de l'empresa	
Any	
Qui escriu la carta?	
Què ha passat?	
Carrer	
Què demanen?	

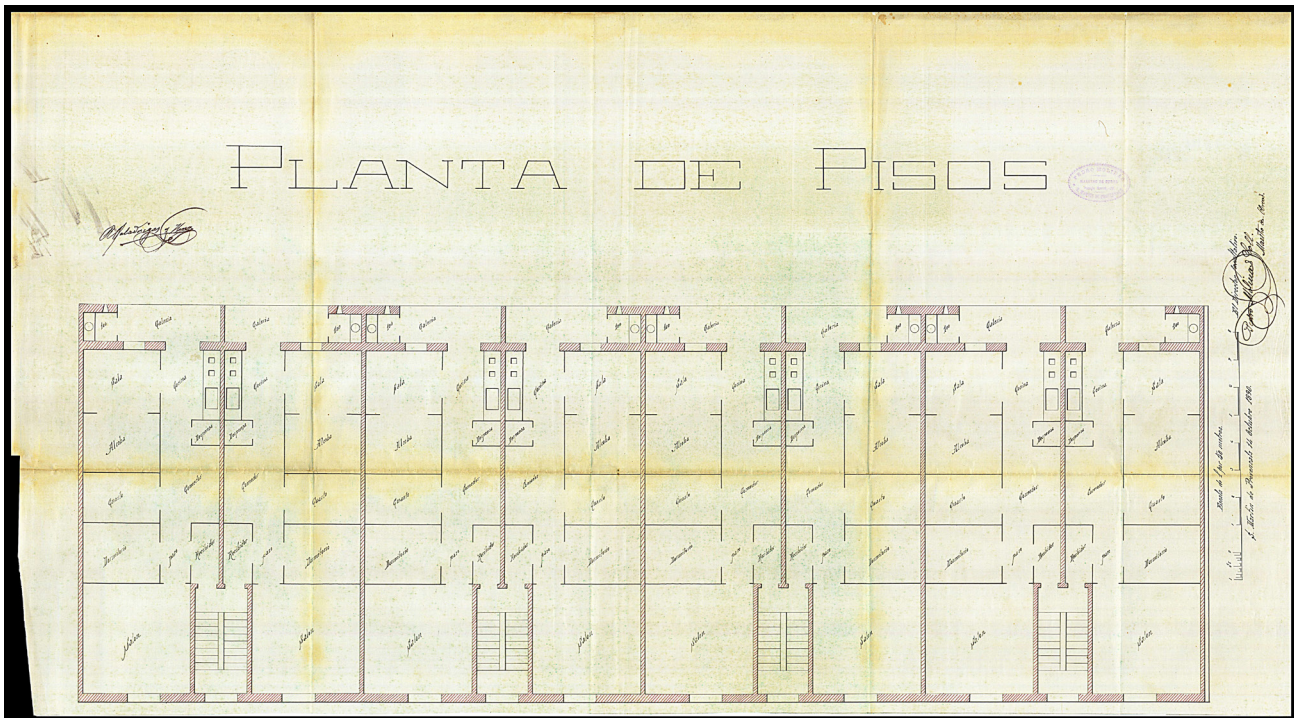
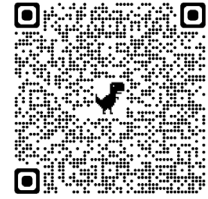
Redacta un article sobre el que creus que va passar.

Identifiques aquest edifici? Què és actualment?

9. COMPARA

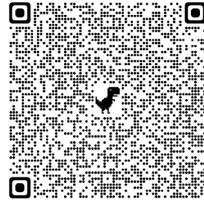
Consulta de la pàgina 1 a la 5 del permís d'obra i respon:

- Qui va ser el promotor de la construcció de les cases?
- De quin any és el projecte?
- Quantes cases es van construir?
- Anota les estances d'un dels habitatges de la primera planta.
- Comparant-la amb les habitacions de casa teva, en trobes a faltar alguna?

10.RELACIONA

Analitza la fotografia:

Tipus de document

Nom de l'entitat

Any

Nombre de pisos

Estil arquitectònic

Amb l'ajut d'aquestes imatges esbrina quines activitats feia aquesta entitat.

També pots consultar aquest web:

11. INVESTIGA

Observa aquests dos documents: digues el nom de l'entitat i en quin any es va fundar.

Mira els segells de les entitats i fes-ne un llistat. Troba el segell de l'entitat de la imatge.

**QUADERN PER A L'ALUMNAT
D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA**

Ajuntament
de Barcelona